

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ที่มา

เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบตามข้อเสนอของสำนักงาน ป.ป.ท. ให้รัฐบาลประกาศให้ปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ตามที่ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้สรุปรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (Corruption Perceptions Index 2016) โดยบทสรุป พบว่า แหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจมีคะแนนลดลงอย่างมาก สำนักงาน ป.ป.ท. ได้นำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบมติคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอ (ปัจจุบันกลไกคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ได้ยกเลิกแล้ว โดยได้ปรับหน้าที่และอำนาจมารวมศูนย์ไว้ที่ ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ให้เป็นกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตระดับชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ)

กรอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ" โดยดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีคะแนนประมาณ ๗๓ คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๖ – ๒๕๘๐ แผนย่อยที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปรับ "ระบบ" เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้น การสร้างนวัตกรรมและมาตรการ ในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของทุกหน่วยงานภาครัฐ มีประสิทธิภาพที่ดี จะส่งผลให้ปัญหาการทุจริตลดลง ลดความสูญเสียทางงบประมาณที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศสามารถมีงบประมาณไปพัฒนาสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ลดต้นทุนในการดำเนินคดี สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติ เสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เนื่องจากคะแนน CPI นั้น เป็นการสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริต ของประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ เพราะคะแนนดัชนี CPI เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่กลุ่มนักลงทุน ใช้ประเมินความน่าสนใจในการลงทุนของแต่ละประเทศ โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุน หรือเป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศใดมีคะแนนดัชนี CPI ที่สูงย่อมสะท้อนถึง ภาพลักษณ์ของประเทศที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะเลขานุการ ศอตช. ได้พัฒนาแนวทางการดำเนินการเพื่อวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบในส่วนราชการและเพื่อเป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index :CPI) ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม โดยมีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เป็นกลไกหลักในการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด และตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดทำการประเมินเชิงคุณภาพในการบริหารความเสี่ยงการทุจริตหน่วยงานภาครัฐ

เพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานภาครัฐ จึงกำหนดแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) การขับเคลื่อนการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต/เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control) เพื่อให้ ศปท. กระทรวงใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนหน่วยงานภายในสังกัดและกำกับ

ดังนั้น เพื่อให้แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยง การทุจริตอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง โดยกลุ่มบริหารงานบุคคล จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อจะนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตฯ ไปดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลให้การทุจริตในการปฏิบัติราชการของทุกกลุ่มงาน ภายในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรังลดน้อยลง

๑.๒ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต ในการปฏิบัติงานของทุกกลุ่มงาน ภายในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง

๒. เพื่อสร้างมาตรการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง และสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการ ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้

๓. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้มาขอรับบริการและผู้มีส่วนได้เสียในภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดตรัง

๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย

ทุกกลุ่มงานภายในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง

๑.๔ ตัวชี้วัด

๑. ระดับความสำเร็จในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง เพื่อกำหนดเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใสในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง

๒. ร้อยละความสำเร็จของการกำกับ ติดตามรายงานผลตามแนวทาง มาตรการป้องกันการทุจริต และสร้างความโปร่งใส เป็นการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง

๓. ร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มงานภายในสังกัดของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง นำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริตไปใช้ในกลุ่มงาน

๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ได้คะแนน ๘๙ คะแนนขึ้นไป

๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ส่วนที่ ๒ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต (สำนักงาน ป.ป.ท.)

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM	
ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่	การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	- โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และ โครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะ สวนราชการระดับกรม/เทียบเท่า และ รัฐวิสาหกิจ

๒.๒ ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

นิยาม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น
	ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ในอนาคต
	ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือ ธุรกิจตัวกลาง หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคของหรือความต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์เท่าใด นำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมนอกกรอบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือ

นิยาม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
	การตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่างๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
สินบน Bribery	สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์ นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties. (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO 37001 with Gift Giving and Receiving)
ของขวัญ Gifts	Gifts ของขวัญ ISO 37001 : ได้กล่าวถึงประเด็นเรื่องของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใด ไว้ในข้อกำหนดย่อยข้อหนึ่งของหัวข้อด้านการดำเนินการ (Operation) โดยกำหนดว่า “องค์กรต้องดำเนินการตามกระบวนการที่ออกแบบขึ้นเพื่อป้องกันการเสนอ การให้หรือการรับของขวัญ เครื่องแสดงไมตรีจิต การบริจาค และประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน เมื่อการเสนอ การให้ หรือการรับสามารถพิจารณาอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ว่าคือสินบน” ..(ตามความหมายของ ISO 37001 Gifts, hospitality, donations and similar benefits “The organization shall implement procedures that are designed to prevent the offering, provision or acceptance of gifts, hospitality, donations and similar benefits where the offering, provision or acceptance is, or could reasonably be perceived as, bribery (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO 37001 with Gift Giving and Receiving)
การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือ วัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

นิยาม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัยคือโอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ
Key Controls in place	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีอยู่ในปัจจุบัน
Further Actions to be Taken	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานจัดทำเพิ่มเติม

๒.๓ ปัจจัยสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความมุ่งมั่นของผู้นำองค์กร ในการวางระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริตขององค์กรที่ยอมรับว่าความเสี่ยงการทุจริตมีอยู่จริง หากมีประเด็นการทุจริตต้องยกระดับเป็นบทเรียนเพื่อเรียนรู้และหาแนวทางการบริหารจัดการป้องกันการเกิดซ้ำ กฎเกณฑ์สำคัญที่ช่วยผลักดันให้องค์กรเติบโตไม่ใช่ความสามารถในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงการทุจริต แต่คือการที่ผู้นำองค์กรต้องทำให้เรื่องของการบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นนโยบายและแนวทางที่ทุกส่วนจะต้องนำไปปฏิบัติ

๒. ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในทิศทางเดียวกันของคนในองค์กร

๓. กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรและกระทำการอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีตัวแทนผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความเที่ยงธรรม ด้วยการมองจากบุคคลภายนอกมองไปที่กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน (Outside in) และอาจให้มีผู้แทนจากภายนอก เช่น ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้มีมุมมองที่รอบด้าน

๔. มีการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในเว็บไซต์ของหน่วยงานมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการทุจริตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอาจมีการเปลี่ยนแปลง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่ และมาตรการที่กำหนดไว้ใช้ได้จริงหรือใช้ได้จริงแต่ไม่ได้ผล และสร้างความตระหนัก (Awareness) เรื่องความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

๒.๔ การประเมินเชิงคุณภาพ

“ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นระบบที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้พัฒนาขึ้นสำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยได้ประยุกต์ใช้แนวความคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักสากล ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวของ Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งประกอบด้วย COSO 2013 internal Control , COSO 2017 Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance และ ISO 37001:2016 Anti-bribery Management Systems และระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ยังมุ่งให้มีการดำเนินการ ตามแนวทาง ของวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act หรือ วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง) เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑) กรอบแนวคิดการพัฒนาการประเมินเชิงคุณภาพ ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS)

❖ CRMS จะต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล

❖ ผลการประเมิน CRMS ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว

❖ หน่วยงานราชการที่ได้รับการประเมิน CRMS ได้ประโยชน์จากการประเมินสามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้รับประโยชน์ในมุมมองของการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร โดยเฉพาะการแสดงให้เห็นถึงค่านิยมและสาธารณชนรับรู้ว่าหน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต

๒.๕ นิยามประเภทของ ความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต

การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ

ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

• โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภท งบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และ โครงการที่ใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๖ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย

ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)

๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria) (๕ คะแนน)

เกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ เกณฑ์ คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

☐ เกณฑ์การประเมิน

- ไม่มีเกณฑ์การประเมิน (๐ คะแนน)

- มีเกณฑ์การประเมิน (๕ คะแนน)

๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification) (๒๕ คะแนน) ๑.๒.๑ มีความชัดเจน : การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นหัวใจสำคัญ ต้อง Point Focus เหตุการณ์ที่คาดการณ์ หรือ พยากรณ์ ในอนาคตว่าอาจจะเกิดการทุจริต หากไม่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตจึงต้องให้ชัดเจน เพื่อจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ให้สามารถลดโอกาสหรือลดความเสี่ยงได้ตรงจุด (ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร) (ดูตัวอย่างการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตประกอบ) (๑๐ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ไม่มีความชัดเจน = ๐ คะแนน - การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต มีชัดเจนบางส่วน = ๕ คะแนน - การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต มีความชัดเจนของการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต = ๑๐ คะแนน
๑.๒.๒ ไม่มีการระบุปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริต : การประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องไม่นำปัญหา มาเป็นความเสี่ยงการทุจริต (๕ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - มีการระบุปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีการระบุทั้งปัญหาและความเสี่ยง = ๒ คะแนน - มีการระบุความเสี่ยงทั้งหมด = ๕ คะแนน
๑.๒.๓ มีผลการประเมินเป็นความเสี่ยงในระดับตั้งแต่ปานกลาง สูง หรือสูงมาก : การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการโดยหลักการ การประเมินความเสี่ยงของขั้นตอนการดำเนินงานมีโอกาสที่จะมีความเสี่ยงในระดับที่แตกต่างกันจึงมีความเป็นไปได้ที่ทุกขั้นตอนจะมีความเสี่ยงระดับต่ำทั้งหมด (๕ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - มีผลการประเมินระดับความเสี่ยงระดับต่ำทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ระหว่าง ระดับปานกลาง – สูงมาก หรือระดับใดระดับหนึ่ง แต่ต้องไม่ใช่ความเสี่ยงระดับต่ำเท่านั้น = ๕ คะแนน
๑.๒.๔ มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่มุ่งเน้นการรับสินบน Bribery Risk หรือการรับของขวัญ Gift จากการปฏิบัติหน้าที่หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถคำนวณมูลค่าได้ ☐ เกณฑ์การประเมิน - ไม่มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๐ คะแนน - มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๕ คะแนน
ตัวอย่าง การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ● การปฏิบัติหน้าที่มีขอบต้องระบุให้ชัดเจนว่า มีขอบอย่างไร เช่น อาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อกล่าวหา (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนักเพื่อเรียกรับสินบน ● การยกยอเกียรติยศที่ได้จากการตรวจค้น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง ● การคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ต้องระบุให้ชัดว่า จุดไหน หรือรายการใดที่มีความเสี่ยงที่ทำให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง เช่น งานขุดดินด้วยเครื่องจักร แต่อาจคำนวณราคากลางงานขุดลอกด้วยรถขุด ● คณะกรรมการพิจารณาผลตรวจสอบเอกสารคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอไม่ครบถ้วน ต้องระบุให้ชัดเจนว่า เอกสารอะไรที่มีโอกาสมีความเสี่ยง จะได้ว่ามาตรการปิดจุดความเสี่ยงได้ตรงจุด

๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (๒๕ คะแนน) ๑.๓.๑ มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้อง เชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงที่ได้จากการประเมิน (๑๕ คะแนน) หากมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ส่วนใหญ่เป็นการอบรมให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก การประกาศ No Gift Policy ในภาพรวมขององค์กร การดำเนินการตามระเบียบกฎหมายการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ การกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชา โครงการเข้าร่วม CoST หรือ IP หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันนี้ จะถือว่าเป็น มาตรการที่ไม่สอดคล้อง ☐ เกณฑ์การประเมิน - ไม่สอดคล้องทั้งหมด = ๐ คะแนน - สอดคล้องบางส่วน = ๘ คะแนน - สอดคล้องกับประเด็นความเสี่ยงที่ประเมินทั้งหมด = ๑๕ คะแนน
๑.๓.๒ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้ในแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต้องเป็นมาตรการฯ ที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ดังนั้น หากเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยได้ดำเนินการอยู่แล้ว หากจะนำมาเป็นมาตรการของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นมาตรการที่จัดทำเพิ่มเติมจากมาตรการเดิมอย่างไร (๑๐ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - เป็นมาตรการที่มีการดำเนินการก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีการบังคับใช้ไปแล้ว = ๐ คะแนน - เป็นมาตรการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ บางส่วนดำเนินการในปีถัดไปด้วย = ๒ คะแนน - เป็นมาตรการที่จะมีดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ทั้งหมด = ๑๐ คะแนน
๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล (๕ คะแนน) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ต้องได้รับความเห็นชอบหรือได้รับอนุมัติจากผู้บริหารของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - ไม่มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๐ คะแนน - มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต่อผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับดูแลและเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน
ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (๔๐ คะแนน)
๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผย (๕ คะแนน) รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ต้องมีการเสนอรายงานต่อผู้บริหารของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - ไม่มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต = ๐ คะแนน - มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับ ดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน

๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (๓๕ คะแนน)

การดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต้องเป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เท่านั้น

☐ เกณฑ์การประเมิน

- มีมาตรการ แต่อยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่สามารถ บังคับใช้ได้ = ๑๐ คะแนน
- มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๑ มาตรการ = ๒๐ คะแนน
- มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๒ มาตรการ = ๒๕ คะแนน
- มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๓ มาตรการขึ้นไป = ๓๕ คะแนน

ส่วนที่ ๓ กรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เสร็จสิ้นแล้ว พิจารณาแล้วเห็นว่า

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จะมุ่งเน้นไปที่ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ อันได้แก่ กระบวนการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของหน่วยงาน โดย ศึกษาธิการจังหวัดตรัง ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่ ๑๑๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เป็นผู้พิจารณาออกใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนเอกชนในระบบ ในพื้นที่จังหวัดตรัง ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วยเห็นว่า เป็นกระบวนการที่มีความเสี่ยงการทุจริตสูง แม้ว่ากระบวนการดังกล่าว จะยังไม่เคยเกิดกรณีการทุจริต หรือมีประวัติการทุจริตมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่า มีโอกาสเกิด (Unknow Factor) ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง จึงได้นำกระบวนการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

๒. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ในกระบวนการงานการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความ เสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
การขอรับ ใบอนุญาต ให้จัดตั้งโรงเรียน ในระบบ	๑	ผู้ยื่น ยื่นคำขอจัดตั้งโรงเรียน พร้อมเอกสาร และขอชำระ ค่าธรรมเนียม ๕๐๐ บาท	ไม่พบประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	-	-	-	-
	๒	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ความถูกต้อง	๑. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่ออำนวยความสะดวกหรือความรวดเร็ว ในการดำเนินการ ๒. ประวิงเวลาในการตรวจสอบ เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ				
	๓	แต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบ มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน ในระบบ	๑. มีการกำหนดคุณสมบัติ ตัวบุคคลที่เอื้อประโยชน์ เพื่อเข้า ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ โดยวิธีแต่งตั้ง ๒. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ เพื่อให้ผ่านมาตรฐานการจัดตั้ง โรงเรียน ๓. ประวิงเวลาในการตรวจ มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ				
	๔	ผู้อนุญาตพิจารณา (ศึกษาธิการจังหวัดตรัง รับมอบอำนาจจาก เลขาธิการคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน ตามคำสั่ง สช. ที่ ๑๑๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)	๑. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ จัดตั้งโรงเรียน เพื่อเอื้อ ผลประโยชน์ต่อการพิจารณา ในการออกใบอนุญาต ๒. ประวิงเวลาในการพิจารณา ในการออกใบอนุญาตจัดตั้ง โรงเรียน เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ				
	๕	ผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียม พร้อมรับใบอนุญาต	ไม่พบประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	-	-	-	-

๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

* โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

* ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

โอกาส/ ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ไม่น่า มีโอกาสดเกิดการ กระทำทุจริต หรือไม่เกิดขึ้นเลย	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๑ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๒ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๔ ครั้งต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	แทบจะไม่มี ผลกระทบ	ปรากฏว่ามีข่าว ที่อาจพาดพิง คนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส	หน่วยตรวจสอบ ของหน่วยงาน หรือหน่วย ตรวจสอบ จากภายนอก เข้าตรวจสอบ ข้อเท็จจริง	เกิดความเสียหาย ด้านภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน ในเรื่องความโปร่งใส ขององค์กร	เกิดความเสียหาย ด้านภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน และนำไปสู่ กระบวนการ ดำเนินการทางวินัย และอาญา

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในกระบวนการงานการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความ เสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
การขอรับ ใบอนุญาต ให้จัดตั้งโรงเรียน ในระบบ	๑	ผู้ยื่น ยื่นคำขอจัดตั้งโรงเรียน พร้อมเอกสาร และขอชำระ ค่าธรรมเนียม ๕๐๐ บาท	ไม่พบประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	-	-	-	-
	๒	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ความถูกต้อง	๑. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่ออำนวยความสะดวกหรือความรวดเร็ว ในการดำเนินการ ๒. ประวิงเวลาในการตรวจสอบ เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	๒	๕	๑๐	
	๓	แต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบ มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน ในระบบ	๑. มีการกำหนดคุณสมบัติ ตัวบุคคลที่เอื้อประโยชน์ เพื่อเข้า ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ โดยวิธีแต่งตั้ง ๒. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ เพื่อให้ผ่านมาตรฐานการจัดตั้ง โรงเรียน ๓. ประวิงเวลาในการตรวจ มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	๒	๕	๑๐	
	๔	ผู้อนุญาตพิจารณา (ศึกษาธิการจังหวัดตรัง รับมอบอำนาจจาก เลขาธิการคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน ตามคำสั่ง สช. ที่ ๑๑๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)	๑. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ จัดตั้งโรงเรียน เพื่อเอื้อ ผลประโยชน์ต่อการพิจารณา ในการออกใบอนุญาต ๒. ประวิงเวลาในการพิจารณา ในการออกใบอนุญาตจัดตั้ง โรงเรียน เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	๒	๕	๑๐	
	๕	ผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียม พร้อมรับใบอนุญาต	ไม่พบประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	-	-	-	-

๔. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง กำหนดคะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน ในกระบวนการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตนั้น จะพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และผลกระทบจากการทุจริต (Impact) โดยเมื่อนำ โอกาส x ผลกระทบ จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ ต่ำ ปานกลาง สูง หรือ สูงมาก ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง กำหนดระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต รายละเอียด ดังนี้

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕x๑ = ๕)	สูง (๕x๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕x๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕x๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕x๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔x๑ = ๔)	ปานกลาง (๔x๒ = ๘)	สูง (๔x๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔x๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔x๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓x๑ = ๓)	ปานกลาง (๓x๒ = ๖)	ปานกลาง (๓x๓ = ๙)	สูง (๓x๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓x๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒x๑ = ๒)	ต่ำ (๒x๒ = ๔)	ปานกลาง (๒x๓ = ๖)	ปานกลาง (๒x๔ = ๘)	สูง (๒x๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑x๑ = ๑)	ต่ำ (๑x๒ = ๒)	ต่ำ (๑x๓ = ๓)	ต่ำ (๑x๔ = ๔)	ปานกลาง (๑x๕ = ๕)

การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ในกระบวนการงานการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความ เสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
การขอรับ ใบอนุญาต ให้จัดตั้งโรงเรียน ในระบบ	๑	ผู้ยื่น ยื่นคำขอจัดตั้งโรงเรียน พร้อมเอกสาร และขอชำระ ค่าธรรมเนียม ๕๐๐ บาท	ไม่พบประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	-	-	-	-
	๒	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ความถูกต้อง	๑. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่ออำนวยความสะดวกหรือความรวดเร็ว ในการดำเนินการ ๒. ประวิงเวลาในการตรวจสอบ เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	๒	๕	๑๐	สูง
	๓	แต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบ มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน ในระบบ	๑. มีการกำหนดคุณสมบัติ ตัวบุคคลที่เอื้อประโยชน์ เพื่อเข้า ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ โดยวิธีแต่งตั้ง ๒. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ เพื่อให้ผ่านมาตรฐานการจัดตั้ง โรงเรียน ๓. ประวิงเวลาในการตรวจ มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	๒	๕	๑๐	สูง
	๔	ผู้อนุญาตพิจารณา (ศึกษาธิการจังหวัดตั้ง รับมอบอำนาจจาก เลขาธิการคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน ตามคำสั่ง สช. ที่ ๑๑๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)	๑. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ จัดตั้งโรงเรียน เพื่อเอื้อ ผลประโยชน์ต่อการพิจารณา ในการออกใบอนุญาต ๒. ประวิงเวลาในการพิจารณา ในการออกใบอนุญาตจัดตั้ง โรงเรียน เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	๒	๕	๑๐	สูง
	๕	ผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียม พร้อมรับใบอนุญาต	ไม่พบประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	-	-	-	-

๕. การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ได้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน ในกระบวนการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตนั้น จะพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และผลกระทบจากการทุจริต (Impact) โดยเมื่อนำ โอกาส x ผลกระทบ จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับต่ำ ปานกลาง สูง หรือ สูงมาก ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ได้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานแล้ว ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่า ในขั้นตอนเจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง ในขั้นตอนแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจมาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียนในระบบ และในขั้นตอนผู้อนุญาตพิจารณา มีระดับความเสี่ยงสูง ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ทางสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง จึงได้จัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ใน ๓ ขั้นตอนของการดำเนินงาน ในกระบวนการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ ที่มีระดับความเสี่ยงสูง ข้างต้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในกระบวนการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ

ขั้นตอน การดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ผู้ยื่น ยื่นคำขอจัดตั้ง โรงเรียนพร้อมเอกสาร และขอชำระค่าธรรมเนียม ๕๐๐ บาท	ไม่พบประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	-	-	-	-	-	-
๒. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ความถูกต้อง	๑. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่ออำนวยความสะดวกหรือความรวดเร็ว ในการดำเนินการ ๒. ประวิงเวลาในการตรวจสอบ เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	สูง	๑. ปลุกฝังสร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ อันมิควรได้ ๒. ให้ความรู้ด้านกฎหมายและจริยธรรม ให้กับบุคลากร ๓. ติดประกาศคู่มือการขอรับใบอนุญาต ให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ ณ ป้าย ประชาสัมพันธ์ และหน้าเว็บไซต์หลัก ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง เพื่อให้ ประชาชนที่ขอรับบริการ รับทราบขั้นตอน และระยะเวลาที่ชัดเจน ๔. มีช่องทางที่ประชาชนหรือผู้ยื่นคำขอ รับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนในระบบ สามารถ ติดต่อสอบถามหรือแสดงความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจ ของหน่วยงาน ผ่านช่องทางออนไลน์ โดยเป็นการสื่อสารสองทาง ๕. ให้ผู้บริหารกำหนดเป็นนโยบายในการ ลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างเข้มงวด เคร่งครัด และต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความตระหนัก ถึงโทษที่จะได้รับ	๑. จัดอบรมให้ความรู้ ด้านกฎหมาย จริยธรรม และการต่อต้านการทุจริต ให้กับ บุคลากร ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดตรัง ๒. จัดทำคู่มือการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้ง โรงเรียนในระบบ และติดประกาศคู่มือ การขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ ณ ป้ายประชาสัมพันธ์ และหน้าเว็บไซต์หลัก ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง เพื่อให้ประชาชนที่ขอรับบริการ รับทราบ ขั้นตอนและระยะเวลาที่ชัดเจน ๓. แสดงช่องทางที่ประชาชนหรือผู้ยื่น คำขอรับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนในระบบ สามารถติดต่อสอบถามหรือแสดง ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจ หน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงาน ผ่านช่องทางออนไลน์ บนหน้าเว็บไซต์หลัก ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง โดยเป็นการสื่อสารสองทาง (Q&A)	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	๒,๓๕๐	- กลุ่มส่งเสริม การศึกษาเอกชน - กลุ่มบริหารงาน บุคคล

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในกระบวนการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ

ขั้นตอน การดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบมาตรฐานการจัดตั้ง โรงเรียนในระบบ	๑. มีการกำหนดคุณสมบัติ ตัวบุคคลที่เอื้อประโยชน์ เพื่อ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการฯ โดยวิธีแต่งตั้ง ๒. เรียกรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน การจัดตั้งโรงเรียน ๓. ประเมินเวลาในการตรวจ มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน เพื่อเรียกรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	สูง	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการจากกลุ่มงานต่าง ๆ ภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง โดยกรรมการต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบมาตรฐานฯ เช่น เป็นผู้มีความรู้ด้านมาตรฐานการจัด การศึกษา เป็นต้น ๒. การกำหนดบทลงโทษคณะกรรมการฯ ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ๓. ให้ความรู้ด้านกฎหมาย จริยธรรม กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน ในระบบ และการต่อต้านการทุจริตให้กับ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ	๑. จัดอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย จริยธรรม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการจัดตั้ง โรงเรียนในระบบ และการต่อต้านการทุจริต ให้กับผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ ๒. ประกาศบทลงโทษของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดตรัง กับคณะกรรมการฯ ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ	เม.ย. ๖๙ - ก.ย. ๖๙	๒,๓๕๐	- กลุ่มส่งเสริม การศึกษาเอกชน - กลุ่มบริหารงาน บุคคล
๔. ผู้อนุญาตพิจารณา (ศึกษาธิการจังหวัดตรัง รับมอบอำนาจจากเลขาธิการ คณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน ตามคำสั่ง สช. ที่ ๑๑๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)	๑. เรียกรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ จัดตั้งโรงเรียน เพื่อเอื้อ ผลประโยชน์ต่อการพิจารณา ในการออกใบอนุญาต ๒. ประเมินเวลาในการ พิจารณาในการออก ใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียน เพื่อเรียกรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	สูง	ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน แสดง เจตนาธรรมหรือค้ำประกันว่า จะปฏิบัติหน้าที่ และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	๑. ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน แสดง เจตนาธรรมหรือค้ำประกันว่า จะปฏิบัติหน้าที่ และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ๒. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในการ บริหารงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ๓. กำชับ กำกับ ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	ศธจ.
๕. ผู้ยื่นคำขอชำระ ค่าธรรมเนียม พร้อมรับ ใบอนุญาต	ไม่พบประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	-	-	-	-	-	-

ส่วนที่ ๔

การกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เพื่อให้การดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เกิดสัมฤทธิ์ผล จึงให้กลุ่มงานภายใน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ที่เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบตามที่ระบุไว้ในแผนฯ ดำเนินการดังนี้

๑. ดำเนินการขับเคลื่อนวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง/มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้บรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ในกรณีมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ให้ประสานขอคำแนะนำจาก คณะกรรมการตรวจสอบกำกับ ติดตาม การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ตามคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ที่ ๕๔/๒๕๖๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๙

๓. รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบ รอบ ๖ เดือน และรอบ ๑๒ เดือน ส่งคณะกรรมการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ตามคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง ที่ ๕๔/๒๕๖๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เพื่อรายงานผลให้ศึกษาธิการจังหวัดตรังทราบต่อไป

๔. ทั้งนี้ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้าง และพนักงานจ้างเหมาบริการ ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการปฏิบัติงานของกลุ่มงานที่รับผิดชอบด้วย